Hordes toeschouwers, rijendik langs de weg. Geschreeuw, gejuich. Motoren en auto's om hem heen. Camera's op zijn gezicht. Helikopters boven zijn hoofd. Zijn hartslagmeter piept al minutenlang aan één stuk door. Hij tuurt onder zijn oksel door. Niemand te bekennen. De weg is leeg zover hij kan kijken. Geen helmen of bewegende benen aan de horizon. Geen achtervolger. Geen groepje. Geen peloton. Niets.

Hij twijfelt. Kijkt nog eens over zijn schouder. Wanhoop in zijn ogen. De finish is lichtjaren ver weg. Hij vraagt zich af waar hij aan begonnen is, laat het tempo een beetje zakken. Ademt een paar keer flink diep. Zijn benen juichen. Het gepiep van zijn hartslagmeter stopt. Hij staart naar de camera's om zich heen. Naar het publiek langs de kant van de weg. Was het maar een klein koersje, dan had hij zich terug kunnen laten zakken zonder dat iemand het had gemerkt. Maar dit is geen klein koersje. Dit is de Tour de France.

Hij schakelt een tandje terug. Zijn kilometerteller geeft 42 aan. Weer die blik over zijn schouder. Hij houdt in, stopt met trappen. Dan schudt hij zijn hoofd en trekt zichzelf zonder overtuiging weer in gang.

Lekke band a.u.b.

Niemand achter me. Geen lange sliert renners. Geen klein plukje. Zelfs geen eenling. Niemand. Ik ben alleen. Alleen met mezelf. Alleen met de kilometers, de wind en de pijn in mijn benen.

Het zal toch niet waar zijn? Kan ik nog terug? Kan ik mijn demarrage nog ongedaan maken? Honderdduizend miljoen euro als ik nu een lekke band krijg. Alsjeblieft, geef me een lekke band. Een kettingbreuk – ook goed. Wat als ik doe alsóf ik een lekke band heb? Kan ik dat? Naar de kant van de weg sturen, wiel eruit, gezicht op 'jammer, maar helaas'. Durf ik dat? Met al die camera's? Met al die toeschouwers?

Natuurlijk durf ik dat niet. Ik durf sowieso niets. Ik hoor hier niet in mijn eentje voorop te rijden, als een eenzame avonturier. Mijn demarrage was puur voor de vorm. Om een kleine voorsprong te nemen, een kilometertje volle bak te rijden en daarna weer ingelopen te worden door het jagende peloton. Had ik mooi de rest van de dag met een gerust gemoed in de grote groep kunnen schuilen. Zoals ik altijd doe.

Normaal gesproken werkt het prima. Eens in de zoveel wedstrijden sloof ik me een heel klein beetje uit zodat ik daarna weer een tijdlang rustig aan kan doen. Gewoon af en toe een

kleine alibi-aanval. Een excuus-demarrage. Kan ik na afloop zeggen dat ik het ook geprobeerd heb. Niet dat het een echte poging was, maar het leek er wel op.

Maar nu?

Dit is niet normaal. Ik ben uit het peloton ontsnapt met een neppoging. Mijn alibi-aanval is een kamikazeaanval geworden. Een poging om mezelf kapot te maken. Een kans om te winnen heb ik niet. Het is nog veel te ver naar de finish. En ik ben alleen. Geen ploeg in het peloton die zich druk maakt over een eenzame vluchter. Een eenzame vluchter: die laat je spartelen. Die laat je langzaam sterven.

Ik zit gevangen in mijn eigen doolhof. De poort is achter me dichtgeslagen. Ik kan nog maar één kant op: vooruit. En dan maar hopen dat ze in het peloton snel gaan koersen. Of dat er een groepje ontsnapt. Ben ik tenminste niet langer alleen. Dan is dit eenzame avontuur ten einde.

Ze zullen zo wel harder gaan rijden, achter me. Een paar aanvallen, een paar versnellingen, de lont in het kruitvat, en ik ben teruggepakt voordat ik het weet.

Toch?

Omkijken maar weer. Komt er al wat aan? Nee.

Mijn god, het is nog ver.

Een motor van de organisatie komt langszij met twee mannen in gele pakken. Een bestuurder, daarachter een man met een stopwatch en een krijtbord. Ze hebben maar één taak in de Tour: de renners op de hoogte houden van de tijdsverschillen. De eenzame vluchter kijkt vanuit zijn ooghoeken naar het tweetal. De man met het bord kalkt de voorsprong van de vluchter op het krijtbord dat hij tegen de rug van de bestuurder aan houdt. Dan houdt hij het bord omhoog. 2'15 staat er. Twee minuut vijftien. Ongeloof en schrik op het gezicht van de vluchter. Hij heeft twee minuten cadeau gekregen in nog geen tien kilometer. Op versterking hoeft hij voorlopig niet te rekenen.

Nepgoud of schakeltjes

Spijt in mijn donder. Ik weet niet wat ik moet doen. Stoppen? Doorgaan? Volle bak? Of juist inhouden en wachten? Het is alsof ik een verjaardagscadeau voor mijn moeder of mijn vriendin moet kopen. Een ketting of zo. Omdat ik niets originelers weet te verzinnen. Ik zie mezelf staan bij de juwelier. Verzuipend in het overweldigende aanbod van blinkend spul. Het merendeel komt niet in aanmerking vanwege het prijskaartje, maar dan nog. Er is altijd te veel keuze. Wordt het die met dat nepgoud? Of toch die met die zilveren schakeltjes? Straks vindt ze 'm niet leuk. Ik weet het niet. Nepgoud? Schakeltjes? Nepgoud? Schakeltjes? Nepgoud? Schakeltjes? Of toch maar een armband?

Meestal koop ik uiteindelijk helemaal niets. Loop ik met een steen in mijn maag de winkel uit met een smoes over pinnen of de parkeerautomaat – de verkoopster van de juwelier in verwarring achterlatend. Even later sta ik bij een bloemist. Dan maar een boeket, denk ik. Is ook een stuk betaalbaarder. Maar wat voor een boeket? Rozen? Dahlia's? Of was ze daar allergisch voor? Misschien is een geurtje beter. Parfum. Of toch badparels? Of bodylotion?

Ik betrap mezelf er keer op keer op dat ik liever niets doe en mijn lot afwacht. Dat ik die blik van Ma of Patricia voor lief

neem. Dat ze me aankijken alsof ik een grapje maak wanneer ik zeg dat ik geen cadeau heb gekocht. En daarna die stilte. Pijnlijk, maar niet pijnlijker dan die twijfel van de keuze tussen mogelijke cadeaus en het risico dat ze er niets aan vinden. Ze wennen eraan, aan de teleurstelling. Als ik het jaar erop weer zonder cadeau thuiskom, is de verwijtende stilte al minder zwaar. Zoiets slijt.

Stoppen? Doorgaan? Ik zou een moord doen voor een parkeerautomaat.

Hij duwt op het knopje van zijn radiocommunicatie. Zijn stem klinkt paniekerig. ‘Vol doorgaan of inhouden? Sjef? Hé!!! Sjef!!! Hoor je me? Sjef! Sjef! SJÈÈÈF???!!!’ Hij schreeuwt tussen zijn ademteugen door. Vergeefse moeite. Hij krijgt geen reactie. Door zijn oortje hoort hij alleen maar geruis. Hij prutst wat aan het radiootje. Trekt aan het snoertje dat van zijn achterzak naar zijn oor loopt en duwt weer op het knopje onder zijn shirt. ‘Sjef? Sjef???’ Niets. Het bereik van de radio is nihil met al die bomen langs de weg. Als hij zijn ploegleider niet hoort, hoort zijn ploegleider hem ook niet. Hij schudt zijn hoofd en maakt een wegwerpgebaar. Er rolt een vloek over zijn lippen.

Van Steensel, P.

Onzinnige dingen, die oortjes. Hightech spul in een prehistorische sport. Ik zie er het nut niet van in. Ze werken nooit als je ze nodig hebt. Elke ochtend, bij de wedstrijdbespreking, deelt de ploegleider er een aantal uit. Keer op keer vraagt hij wie er vrijwillig een oortje in wil. Er steekt er altijd maar één zijn hand op: Van Steensel. Die is bang dat hij door de andere renners niet op de hoogte wordt gebracht van de plannen. Dat is terecht. Van Steensel wordt helemaal nergens bij betrokken. Niet in de koers. Niet in de ploegbus. Niet in het hotel. Van Steensel is het buitenbeentje van de ploeg. Pipi noemen we hem. Omdat hij altijd moet plassen. Op de fiets, in de auto, in het vliegtuig. Op training moet hij soms drie keer in een halfuur. Niemand die wacht.

Arme Van Steensel. Ik heb altijd een beetje met hem te doen. Het is geen vervelende jongen. Niet luidruchtig, geen dikke nek en als er op kop moet worden gereden, doet hij zijn portie werk met overgave. Ik vind het zelfs niet erg om met hem de kamer te delen. Hij snurkt niet zo oorverdovend als Kovalov, laat niet zoveel scheten als Woudstra en kijkt niet de hele nacht naar pornokanalen, zoals Lebedev.

Toch doe ik altijd alsof ik het vreselijk vind, wanneer het mijn beurt is om zijn slapie te zijn. Ik scheld net zoveel op hem

als de rest van de ploeg, zeik hem af als hij er niet is. Als hij er wel bij is trouwens ook. Van Steensel is de zondebok. De pispaal. Iedere ploeg heeft er eentje. Wie niet tegen het paaltje plast, neemt het risico zelf ondergepist te worden. Van Steensel heeft zich er inmiddels bij neergelegd. Hij incasseert de scheld- en pestpartijen zwijgend. Heel soms probeert hij wat terug te zeggen, wanneer hij de schuld krijgt van iets wat hij niet heeft gedaan. Kansloos. Onder zoveel druk stottert hij altijd een beetje, en dat is dan weer aanleiding voor de volgende grap. Woudstra kan dat gestotter van hem geweldig goed nadoen en hij laat geen kans onbenut om dat te tonen.

Een béétje vreemd is hij ook wel, Van Steensel. Hij ziet eruit als een ondervoede computernerd. Graatmager, zijn vette haar in een vooroorlogse scheiding, gezicht bedekt met een dikke laag jeugdpuistjes. Je zou hem hooguit veertien jaar geven, terwijl hij echt al drieëntwintig is. Zijn vader en moeder zijn altijd in de buurt. Vaak zijn opa ook. Pa Van Steensel rijdt de camper, ma Van Steensel draagt zijn tas en opa zijn fiets. Slechts met de grootste moeite weet de ploegleider ze eruit te werken wanneer we een tactische bespreking hebben. Vooral pa wil overal bij zijn. De geur van diens sjofele leren jas en zijn goedkope sigaretten hangt rond Van Steensel junior als vliegen rond een vlaai. Eén keer was er een meisje bij. Een dik mormel met een Snoopy-shirtje van waaronder haar lovehandles naar buiten bulkten. Ze lachte wel heel lief, maar daar scoort een vrouw geen punten mee in het waarderingssysteem van het wielerpeloton. Van Steensel introduceerde haar trots als zíjn meisje. Dat heeft hij geweten. We hebben het nu nóg over zijn 'Snoepie'. Net als de rest van het peloton. Elke keer dat we het verhaal opdissen krimpt hij een

paar centimeter. Snoepie hebben we na die ene keer nooit meer gezien.

Fietsen kan hij. Dat moet ik hem nageven. Eigenlijk is hij onze beste klimmer. Beter nog dan Lebedev, en ook dan onze Spaanse klimgeit Juanito. Op trainingskamp is hij onnavolgbaar, met zijn flinterdunne beentjes en zijn zwoegende stijl. We laten hem meestal meteen rijden zodra het bergop gaat. Zo van: 'laat die sukkel maar gaan'. Juanito probeert het soms. Meestal moet hij na een paar honderd meter laten lopen en maakt hij er een grapje van door de waggelende stijl van Van Steensel te imiteren. Pipi: een eend op een fiets. Maar de waarheid is dat niemand zijn wiel kan houden.

In de wedstrijden komt het er niet uit. Zijn enige overwinning is een bergrit in de Ronde van Mallorca, vorig voorjaar. Hij reed in februari al zo verschrikkelijk hard, dat hij alle Spanjaarden op een hoopje fietste. Die kinderlijke verbazing in zijn ogen, toen hij op het podium stond, frunnikend aan de kurk van de champagnefles. De rondemiss stak zijn arm in de lucht. Ze was twee koppen groter dan hij. Het was alsof ze een pop omhooghield.

Even leek die zege het startschot voor een carrière van formaat. In de Ronde van de Middellandse Zee was hij veruit de beste renner van de ploeg en werd hij tweede in de eerste bergrit. De dag erop ontsnapte er een kopgroep van twintig man, met van onze ploeg alleen Woudstra erbij. Natuurlijk hadden we die groep terug moeten rijden, maar niemand wilde op kop sleuren voor Van Steensel. Lebedev deed alsof zijn neus bloedde, Juanito simuleerde opkomende kramp en Cornelisse zei

simpelweg dat Van Steensel de boom in kon. Ook de ploegleider drukte zijn snor. Hij gaf geen opdracht om te gaan jagen en liet Woudstra zelfs gewoon meewerken in de kopgroep, al wist hij maar al te goed dat die er in de finale toch zou worden afgereden. De vluchters kregen meer dan een kwartier voorsprong, Woudstra werd negentiende en Van Steensel zag zijn klassement in rook opgaan. Met een holle blik reed hij over de finish. Sindsdien schikt hij zich in zijn rol als helper. Hij doet zijn werk, en dat is dat. Hij valt niet aan, hij springt niet mee als de favorieten zich roeren. Hij laat zich naar de slachtbank leiden. Elke dag opnieuw.

Zonde, eigenlijk. Pipi Van Steensel won bij de junioren alles wat er te winnen viel. Klimkoersen, maar ook kasseienwedstrijden en criteriums. Er was in België geen groter talent te vinden. Ik zie hem nog voor me bij zijn eerste ploegenpresentatie, een paar jaar geleden. Vol vertrouwen, naïef misschien, stelde hij zich voor. 'Philippe Van Steensel,' zei hij. Hij glimlachte er verlegen bij. 'Flip voor vrienden.'

Ik ken niemand die hem zo noemt.